

Dolžnost je pa, da izrekamo koncem leta tudi zahvalo vsem sotrudnikom in jih prosimo naj nam ne odreko svoje pomoči v novem letu. Posebno bi nam bilo ustrezno s kratkimi poročili o dogodkih po Slovenskem, kar se lahko sporoči na dopisnici.

Izhajale bodo „Novice“ v dosedanji obliki in obsegu tudi v novem letu in cena jim ostane stara in sicer za ljubljanske naročnike v tiskarni prejemanje: za celo leto 3 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 75 kr. in za četrt leta 90 kr. Po pošti prejemanje za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld. Za pošiljanje na dom v Ljubljani se plača za celo leto 40 kr. Naročnino se pošilja: **Blasnikovi tiskarni v Ljubljani.**

Politiški oddelek.

Dež. zbor kranjski.

Z najvišjim patentom z dne 17. t. m. sklicani dež. zbor se je sešel dne 28. t. m.

Dež. glavar pl. Detela je otvoril zasedanje, na kar je dež. predsednik baron Hein prečital naslednje cesarsko poročilo:

Deželnemu zboru Moje vojvodine Kranjske.

O petdesete obletnice tistega dne, katerega sem zasedel Svoj prestol, je sklenil dež. zbor Moje ljubljene vojvodine Kranjske Mi po od poslanstvu pokloniti udanostno izjavo deželnega zastopa in v adresi svečano izraziti želje, ki izvirajo o tem pomembnem spominskem dnevu iz zvestobe in udanosti do Mene in Mojega roda iz ljubezni do ožje domovine in iz skrbi za blagor monarhije.

Vsled globoke žalosti, v katero je zavila Mene in Mojo hišo smrt Moje, sedaj v Bogu počivajoče soproge, Njenega Veličanstva cesarice in kraljice Elizabete, ni moglo priti odposlanstvo na Moj dvor.

Toda rad jemljem na znanje udanostni izraz deželnega zbora in mu izrekam za njegovo lojalno izjavo Svojo cesarsko zahvalo.

Jaz vem, da odgovarja dinastična zvestoba, ki se kaže v tej izjavi, čutstvom prebivalstva, katero zastopa deželni zbor, in da obsega v sebi zagotovilo, neomajno se držati zveze z monarhijo, katero je krepko in trdno združila Božja previdnost v večstoletnem, preslavnem zgodovinskem razvoju.

V usodah Mojega petdesetletnega cesarjevanja, polnih izprememb, sem našel v vedno izkazani požrtvovalni udanosti Svojih zvestih narodov varno oporo prestola. Ona daje, karkoli je skritega v krilu bodočnosti, zanesljivo jamstvo, da ostane neprikrajšana moč in uglednost države

Oprta na pravice posameznikov, zajamčene v državnih osnovnih zakonih, in na enakopravnost narodov, se je povsod lepo povzdignila duševna in materialna kultura.

Skrbi gojitvi blaginje posameznih delov, neobhodno potrebni za neprestani napredek celote, more le koristiti, ako se podeli pri razvijanju javnih uredob deželnim zastopom, ki so v prvi vrsti poklicani, da pazijo na interese blagostanja, primerno polje, da vrše svoje ustavne pravice.

Jaz upam in želim, da povzroči kljub vsem nasprotstvom v mišljenju in stremljenju resna volja do stvarnega pospeševanja duševnega in materialnega blagostanja da se doseže sodelovanje vseh moči, oprto na mejsebojno spoštovanje pravic in na pravičnost.

sem delom deželnega zbora, zasnovanim v tem duhu, ne bode manjkala Moja vladaraka skrb.

S tem pošiljam deželnemu zboru Svoj cesarski pozdrav.

Na Dunaju, dne 23. dec. 1898.

Franc Jožef s. r.

Thun s. r.

Dež glavar pl. Detela je potem s primernim odgovorom otvoril sejo, se spominjal umrlega posl. Globočnika, naznanil, da je posl. grof Ervin Auersperg odložil mandat in pozdravil nova člana, knezoškofa Jegliča in ravnatelja Šubiča, ki sta storila obljubo.

Po poročilu posl. Murnika je zbornica odobrila izvolitev posl. Šubiča.

Posl. Murnik je potem poročal o začasnem pobiranju dež. doklad in je predlagal:

Visoki deželni zbor izvoli skleniti:

1. V pokritje primankljejev pri deželnem zakladu naj se pobirajo od 1. januarja 1899. l. dalje do onega časa, ko se priklade za l. 1899. končno veljavno ustanove, sledeče priklade:

1. 40% doklada na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa;

2. samostojne naklade:

- a) od porabe likerjev in vseh oslajenih opojnih pijač brez razločka na stopinje alkoholovine po 15 gld. od vsacega hektolitra in od porabe vseh drugih žganih opojnih pijač po stopinjah 100delnega alkoholometra po 30 kr. od vsake hektolitrske stopinje.
- b) od vsacega hektolitra porabljenega piva brez ozira na stopinje njegove alkoholovine v vsej deželi po 1 gld.

3. 40% doklado na polni predpis vseh direktnih davkov z izjemo osebnega dohodnega davka.

II. Deželnemu odboru se naroča, da pridobi sklep pod I. najvišje potrjenje.

Po kratki debati je bil predlog sprejet zajedno z resolucijo posl. Hribarja, naj dež. odbor predloži načrt uredbi plač deželnih uradnikov koj po novem letu in naj se načelno izreče, da bodo veljavne od 1. januarja 1899.

Posl. dr. Schaffer je poročal o pobiranju naklade na najemščino v Ljubljani in je bil sprejet njegov predlog:

1.) Deželnemu stolnemu mestu Ljubljani dovoljuje se kakor doslej tako tudi od 1. januarja 1899 dalje do konca leta 1909. pobiranje naklade od dohodkov najemščin tako, da so najemščine pod 50 gld. popolnem proste od najemščin od 50 gld. do všteti 100 gld. pa je plačevati na leto naklado po 2 kr. in od najemščin nad 100 gld. na leto naklado po 4 kr. od vsacega goldinarja najemščine.

2) Deželnemu odboru se naroča, da temu sklepu izposluje Najvišje potrjenje.

Na to so se vršile volitve in so bili izvoljeni overovateljska zapisnika dr. Schaffer in Jelovšek, rediteljska grof Barbo in Lenarčič, v upravni odsek Božič, Lenarčič, Šubic, dr. Tavčar, baron Lichtenberg. Wurzbach, Luckmann, Povše, Pakiž, Jelovšek, Zelen, v finančni odsek: Hribar, Murnik, dr. Majaron, dr. Schaffer, Barbo, Langer, baron Schwegel, Povše, Kalan, Modic, dr. Papež, Višnikar v odsek za letno poročilo: Grasselli, Klein, Perdan Lenkh, Loy, Langer, Ažman Košak, Schweiger.

V večerni seji so posl. dr. Majaron in tovariši podali naslednji predlog:

Visoki dež. zbor skleni:

Visoka c. kr. vlada se pozivlja, da takoj začne pripravljati ustanovitev vseučilišča v Ljubljani po smislu sklepa dež. zbora kranjskega v seji dne 28. febr. 1898 l. z ustanovami za bodoče učne moči na istem vseučilišču.

Zbornica je predlog, kateri je utemeljeval dr. Majaron, sprejela.

Posl. Hribar in tovariši so stavili naslednji predlog.

Visoki deželni zbor skleni:

Izvoli se odposlanstvo, katero poleg g. dež. glavarja obsega še troje članov visoke zbornice v ta namen, da zaprosi avdijencije pri Nj. veličanstva cesarja ter ob znožju Najvišjega prestola izroči naudanejšo prošnjo za ustanovitev vseučilišča v Ljubljani.

Zbornica je predlog, kateri je utemeljeval poslanec Hribar, sprejela z veliko večino.

Posl. Lenarčič je poročal o premestitvi okr. sodišča v Zatičini in je predlagal, kaj se premesti v Višnjo goro.

Poslanec dr. Papež je priporočal naj se premesti v Št. Vid, posl. dr. Tavčar pa je govoril za Višnjo goro.

Sprejet je bil predlog naj se sodišče premesti v Višnjo goro.

V deputacijo v smislu Hribarjevega predloga so bili izvoljeni knezoškof dr. Jeglič, Povše in Majaron.

Dež. glavar pl. Detela je na to zaključil sejo, želeč poslancem srečno novo leto.

Politični pregled.

Dež. zbori. — Dne 28. t. m. so se sešli skoro vsi cislitvanski dež. zbori na zasedanje, da odobre proračunske provizorije. Vsi so bili otvorjeni z jednakoalasečim se cesarskim sporočilom katero se nahaja v poročilu iz dež. zbora kranjskega. Splošno mnenje je, da rahla omemba ravnopravnosti in avtonomije ne more nikogar zadovoljiti.

Goriški dež. zbor. — Slovenski poslanci so opustili abstinenco in so se vrnili v dež. zbor. Vlada je predložila načrt zakona o dež. šolskem zalogu, ki se je odkazal odseku 7 članov. Stvar pride po novem letu na razpravo. Ker je škof na strani Slovencev, je zmaga gotova.

Ogerska. — Položaj se še vedno ni izpremenil, pač pa so se nasprotstva tako poosrila, da se vrše vsak dan dvoboji. Vladna večina se krha, vpozicija pa je mnenja, da bo moral Banffy odstopiti in da pride na krmilo drugo ministerstvo, katero razpusti zbornico in razpiše nove volitve.

Avstrija in Nemčija. — Znano je, da je ministerski predsednik grof Thun na interpelacijo radi iztiranja avstrijskih državljanov iz Nemčije v drž. zboru odgovoril, da, ako se pokaže, da se naši državljanji sistematično iztiravajo iz Nemčije in ako iztiravanje ne poneha, se bode vlada posluževala pravice reciprocitete. Zaradi tega odgovora so avstrijski Nemci dolžili grofa Thuna, da je spravil v nevarnost trozvezo in njih vpitje je našlo glasen odmev v Nemčiji. Združili so se vsi nasprotniki Thunovega ministerstva in končno jim je prihitela na pomoč nemška vlada. Nemški cesar je pisal našemu cesarju pismo, s katerim je zahteval pojasnil in konec je bil, da je sobotna „Wiener Abendpost“ priobčila izjavo, v kateri je mej drugim rečeno, da je bila grofu Thunu, kar je samo ob sebi umevno, v oni parlamentarni izjavi tako tuja tendenca kakega neprijateljstva napram zvezani nemški vladi, kakor tudi sam s tem, da je v interpelaciji omenjal prakso iztiravanja, iz tega ni izvajal nikakega, zvezi sovražnega namena Nemčije. S tem pa, da je opozarjal na eventualno vporabo reciprocitete, ni mislil na ničesar drugega in tudi ni mogel — kakor je posneti iz oklicevanja na sporazumljenje z vodstvom zunanjih zadev — imeti nobenega namena, kakor konstatovati, da v konkretnih vprašanjih pristojajo jednake pravice obema vladama. Ako se ta izjava v nemških krogih drugače tolmači in se ji pripisuje širji pomen, je dokaz, da se ministerijalna izjava napačno umeva in sicer v takem smislu, ki se jej nikakor ne more pripisovati. Ravno tako je brez vsake podlage nadaljna trditev, češ, da je politično mišljenje in stališče grofa Thuna dalo povod takemu tolmačenju njegovih besed, ker je minister, uradno kakor tudi osebno ravno tako prepričan in zvest somišljenik ne samo našega pogodbenega razmerja, marveč tudi prijateljskih razmer mej obema državama, kakor kak drug merodajen faktor monarhije — Vsled te izjave je konflikt mej Dunajem in Berlinom poravnani in Nemci so zopet ostali na cedilu, kajti njih namen, strmoglaviti grofa Thuna, se je popolnoma izjalovil.

Steinwender. — Vodja nemške nacionalne stranke dr. Steinwender je izstopil iz kluba, v katerem je toliko let igral prvo vlogo in morda odloži tudi svoj mandat. Zgodilo se je to vsled boja, kateri so proti njemu vodili Schönererjanci. Steinwender je namreč doslej vedno znal preprečiti, da se nemški nacionalci niso pridružili Schönererjancem in da niso začeli zopet obstrukcije. Pred kratkim je Steinwender to svoje